

АЛГОРИТМІЗАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ДИДАКТИЧНИЙ ПРИЙОМ ПРИ НАВЧАННІ НАУКОВОГО СТИЛЮ МОВИ

Вітчизняна лінгводидактика, зокрема методика викладання української мови як іноземної, приділяє велику увагу проблемам підвищення мотивації у навчанні, оптимізації вивчення мови іноземними студентами. Основною метою навчання української мови як іноземної є комунікативна мета, якої можна досягти шляхом цілеспрямованого формування у студентів належних мовних і мовленнєвих умінь та навичок у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: читанні, письмі, говорінні та слуханні (аудіюванні). Мовленнєва компетенція є основою подальшого формування професійних знань, які студенти опановують переважно шляхом засвоєння наукового стилю мови на зразках усних і писемних текстів різних наукових жанрів. При недостатній сформованості комунікативної компетенції при слуханні лекцій і читанні науково-навчальної літератури студенти стикаються з низкою проблем, пов'язаних з природою наукового стилю. Саме викладач-мовник повинен зняти труднощі та ускладнення, спричинені лінгвістичними та екстралінгвістичними властивостями наукового тексту, використавши їх як переваги при оволодінні професійними знаннями.

Одним із можливих шляхів підвищення ефективності навчання української мови як іноземної є запровадження такого методичного прийому, як алгоритмізація. Дійсно, науковий текст, маючи чітку структурно-змістовну організацію, є ідеальним матеріалом для алгоритмічної «обробки». Комплекс алгоритмічних операцій полегшує опрацювання наукового тексту, оскільки надає студентові конкретну програму дій: виконання завдань за зразками або моделями, пошуки основної та другорядної інформації, аргументування, скорочення та ін. Таким чином, алгоритмічна організація матеріалу сприяє підвищенню мотивації, розвиває навички мисленнєво-мовленнєвої діяльності, підвищує інтелектуальну активність, знімає труднощі при роботі з науковим текстом. Якщо на першому етапі алгоритмізація є засобом формування навичок раціональної організації опрацювання тексту, то на етапі сформованості навичок алгоритмічні операції

сприяють розвитку самостійної роботи з фаховими текстами будь-якої складності. При достатній сформованості навичок роботи за алгоритмічними приписами, студенти можуть самі розробляти власні алгоритмічні моделі роботи з текстом професійного спрямування. Викладачі-мовники широко використовують прийом алгоритмізації при роботі з науково-навчальними текстами з метою оптимізування навчального процесу. Наприклад, на початковому етапі вивчення мови іноземними студентами викладачі пропонують правила (алгоритмічні «кроки») складання планів різних типів. Після здійснення тренінгових вправ і засвоєння основних правил студенти самі достатньо грамотно і швидко виконують опановані операції. Таким чином, алгоритмічні кроки, які на початковому етапі виступають як чіткий розгорнутий план роботи над текстом, надалі можуть і повинні стати згорнутою програмою раціонального опрацювання фахового тексту.

Отже, алгоритмічна організація матеріалу є одним із складових елементів технології розвиваючого навчання, який допомагає реалізувати індивідуальний підхід до студента-іноземця, стимулюючи його інтелектуальну активність та розвиваючи мовне мислення.

*Чужиков В. І., д-р екон. наук, професор,
Федірко О. А., канд. екон. наук, доцент,
Ткаленко С. І., канд. екон. наук, доцент,
Никонюк К. О., асистент,
Нужненко К. А., асистент*

НАУКОВО-ІННОВАЦІЙНІ ДЕТЕРМІНАНТИ¹ ВИКЛАДАННЯ «ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»

*«Невіглас зневажає науку, неосвічені люди захоплюються нею,
натомість мудреці — користуються нею»
(Френсіс Бекон)*

Глобальний трансфер освітніх послуг та освітніх продуктів, що діє у світовій економіці в умовах сьогодення фактично неможна обмежити національними кордонами. Йому притаманна висока дина-

¹ Члени кафедри європейської інтеграції відмовилися від практики написання одноосібних тез, а вирішили створити спільну концепцію, що відображає консолідовану позицію та попередній досвід авторів